

PCURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

09.03.23 No 4-35/14-Clb

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28, MD-2004

Curtea de Apel Chișinău, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului civil nr. 2a-4251/22, inițiat la cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova (Beh) Anjela, persoană interesată Serviciul stare civilă Comrat al Agenției Servicii Publice a RM privind constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă.

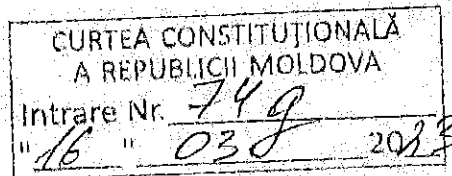
Anexă:

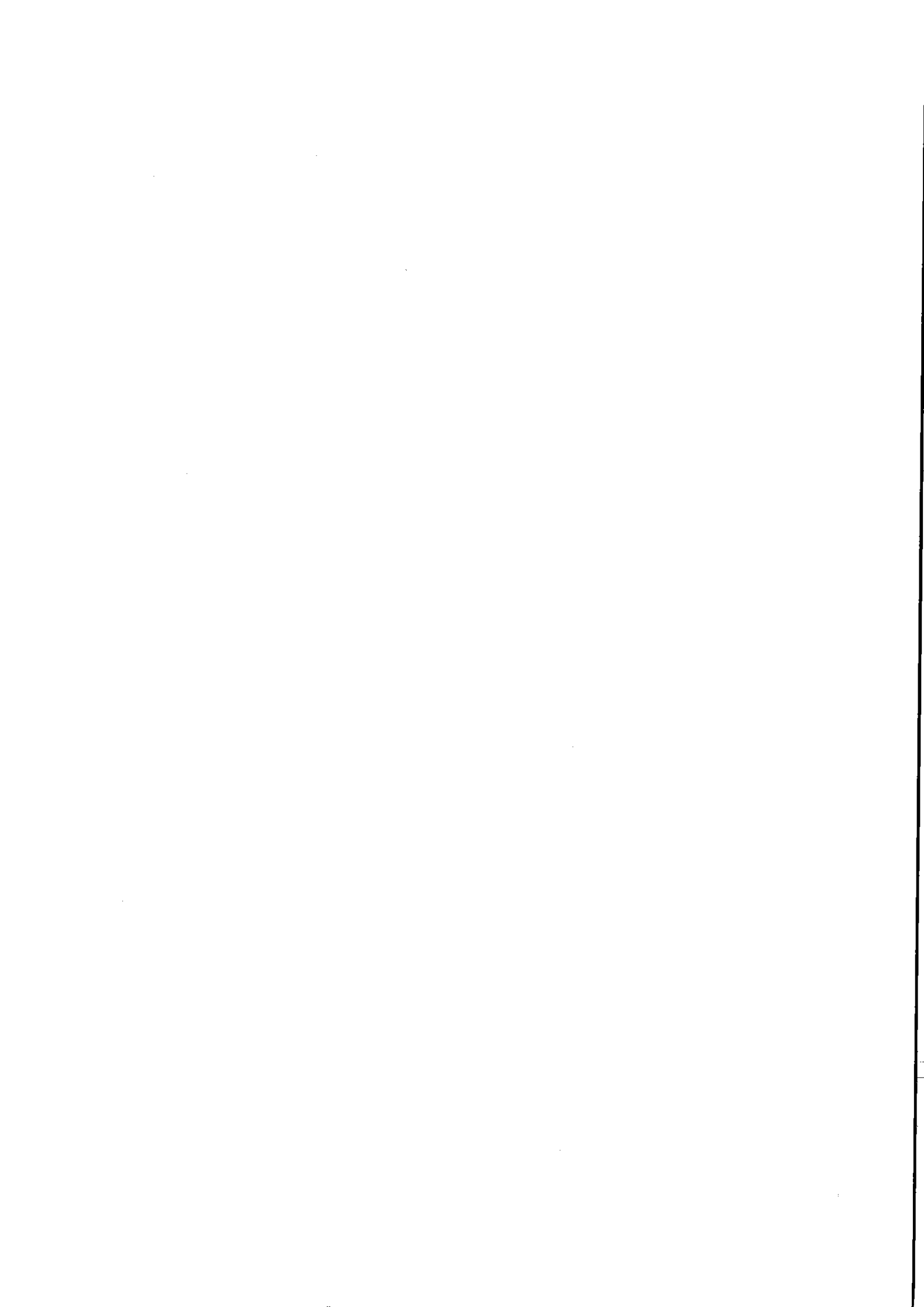
- 1. Cerere de apel pe 16 file.
în anexă -Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original, pe 19 file.*
- 2. Copia Încheierii din 16 februarie 2023 pe 2 file.*

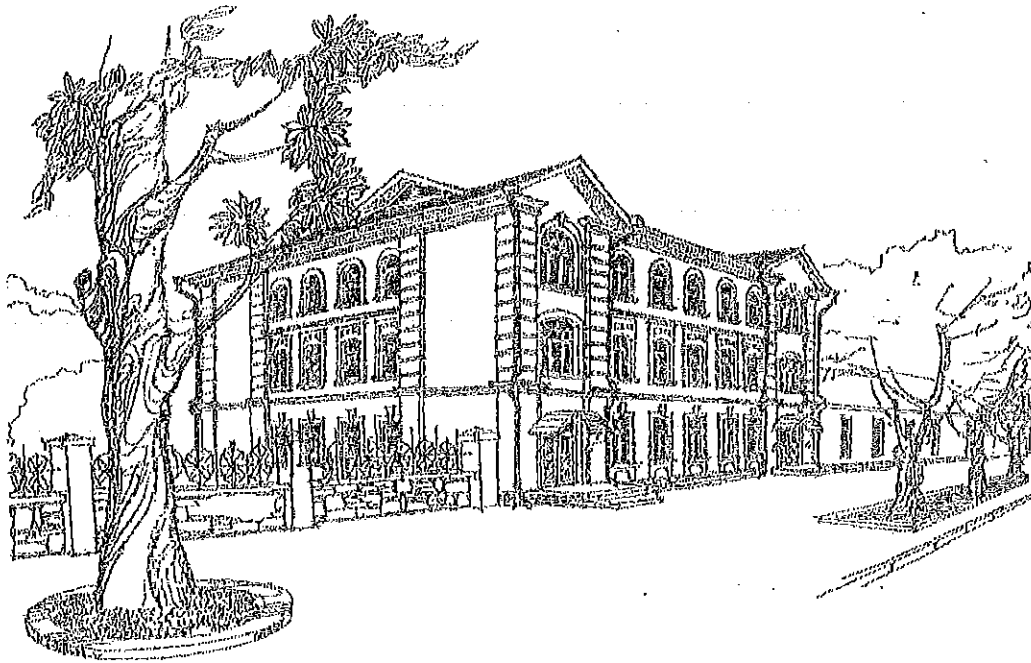
Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Anton Marina

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău,
Republica Moldova, MD-2004

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
a prevederilor art. 333 din Codul de Procedura Civilă RM
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a), g) din Constituția RM

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. Nume IOVU

2. Prenume Olga

Adresa de corespondență: |

Funcția avocat, cabinetul avocatului Olga Iovu, licența

Tel.

Calitatea în proces a autorului sesizării: avocatul Apelantului Anjela Sergutova
(Beh)

A.3. Instanța de judecată

1. Curtea de Apel Chișinău

2. Judecător Marina Anton

3. Adresa instanței de judecată:

Mun. Chișinău, str. Teilor 7

4. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată

Tel./fax: (022) 409-110

E-mail: cac@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecătii instanței de drept comun

Sergutova Anjela s-a adresat la Judecătoria Chișinău sediul Centru cu cerere de constatare a inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă ce se referă la data nașterii ei, și anume că data nașterii este indicată greșit ca [redacted], iar trebuia înscrisă ca [redacted] – data corectă de naștere;

A solicitat dispunerea modificării înscrierii în registrele de stare civilă cu privire la data nașterii lui Sergutova Anjela din [redacted] în [redacted] și eliberarea unui nou certificat de naștere în care data nașterii va fi indicată ca [redacted].

La data 17.10.2022 a fost emisă Hotărîrea pe cauza civilă sus indicată.

S-a respins cererea lui Sergutova Anjela privind constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu Hotărîrea, Sergutova Anjela a depus cerere de apel împotriva acesteia.

Printre altele a indicat că instanța de fond formal a examinat probele, și nu a intrat în esența problemei, altfel ar recurge la opțiunea prevăzută de:

Articolul 333 din CPC RM. Examinarea cererii

Instanța judecătorească examinează cererea de constatare a inexactității înscrierilor din registrele de stare civilă pe baza dosarului, fără citarea petiționarului și a altor persoane interesate. **Instanța poate dispune citarea acestora pentru a se expune cu privire la temeiurile cererii.**

A indicat că în cazul în care instanța a considerat că cererea este una neîntemeiată, și că nu sunt prezentate suficiente probe, instanța trebuia să citeze persoanele interesate în proces, să examineze cauza în procedura generală și să acorde posibilitatea de a prezenta alte probe, cum ar fi declarațiile martorilor și altele.

În acest caz, adresarea în instanța de judecată se folosește numai în scopul constatării anumitor circumstanțe fără atacarea acțiunilor organului de stare civilă.

Unica posibilitatea pentru rezolvarea acestei probleme se conține în probarea inexactității înscrierilor prin "alte mijloace de dovedire", inclusiv depozițiile martorilor și avizul expertului care sunt posibile numai în instanța de judecată, ca urmare a posibilităților limitate ale căilor administrative. Totodată posibilitățile instanței de drept comun în stabilirea anumitor circumstanțe se folosesc anume în cazul insuficienței probatoriului inițial.

Aici a constatat nucleul problemei și necesitatea recurgerii la căile de atac. Instanța de fond superficial a examinat cererea, indicînd, că «petiționara nu a

prezentat nici o probă pertinentă ce ar confirma că înscrierea în registrul actelor de stare civilă sub nr. 428 din a datei nașterii lui Anjela Beh a fost inclusă greșit anume la etapa înregistrării actului nașterii»...

Apelanta în speranța că instanța va contribui multilateral la rezolvarea unei situații dificile din viața ei, dar și știind că documentele prezente posibil că nu sunt suficiente pentru stabilirea adevărului a indicat în cererea de chemare în judecată că la necesitate, «Petiționară poate invita în calitate de martori persoanele cu care se cunoaște din copilărie, și care pot confirma ziua în care anual sărbătorea Petiționara ziua ei de naștere dar și alte circumstanțe importante. Printre aceste persoane pot fi numite Kuzminkina Natalia, mun. Chișinău, Butcovscaia Tatiana, mun. Chișinău,

Aici Apelanta a contat pe prevederile nu numai art. 333 din CPC RM dar și pe recomandările din Notă Informativă privind generalizarea practicii judiciare cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează constatarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă:

Din aceste considerente în toate cazurile, urmează a fi introdus în proces în calitate de persoană interesată organul de stare civilă.

Instanța de judecată va cere de la acest organ materialele, care au servit drept temei pentru refuzul de a modifica sau corecta înscrierea, iar dacă este necesar va chema petiționarul pentru a concretiza de ce probe suplimentare dispune pentru a confirma cerințele sale.

Apelanta este în fața unei dileme Ultima are părinții grav bolnavi în Moldova în vîrsta înaintată (mama B L a.n. tatăl B IV a.n. , care necesită îngrijirea permanentă a ei, însă neavînd cetățenia Moldovei – nu poate să se afle în țară mai mult de trei luni și poate să se întoarcă numai peste trei luni în Moldova iar în perioada cît ea lipsește nu are cine să aibă grijă de părinții bolnavi. Anexăm Forma rimitere-extras 3674 din 29.11.2022, potrivit căruia B VI

), trimitere-extras 3677 din 29.11.2022, potrivit căruia Beh Liudmila suferă de stare după

Apelanta s-a adresat la Biroul Migrației și Azil pentru depunerea cererii și obținerea cetățeniei Moldovei, însă a primit un refuz deoarece data de naștere din certificatul de naștere Moldovenesc (duplicatul) nu coincide cu data de naștere de pe alte documente ale Apelantei, eliberate de către diferite organe de stat ale Moldovei, Rusiei și Ucrainei.

Pentru confirmarea poziției Apelantei referitor la data nașterii corectă, a prezentat instanței un înscris cu ștampila Agenției Servicii Publice precum că este în conformitate cu originalul.

Este vorba de Forma nr. 1 a dosarului administrativ (copia adevărită de ștampila serviciului eliberare a actelor de identitate al ASP Centru, mun, Chișinău, semnată de specialist superior M. Cozma la 10.11.2022), păstrat în arhiva Agenției Servicii de pe adresa mun. Chișinău, str. Al. cel Bun 56, potrivit căruia Sergutova (Beh) Anjela a depus cerere prin care solicită eliberarea pașaportului strain în legătură cu împlinirea vârstei de 18 ani.

Această forma nr. 1 la fel conține datele despre data nașterii reală a Apelantei – _____.

Apelanta s-a adresat la OSC Leninskiy la 30.VII.1982. În documentul este prezentă mențiunea scrisă de angajatul OSC precum că pașaportul se eliberează în baza certificatului de naștere _____, eliberată de către OSC Comrat la _____, adică în strictă conformitate cu acest certificat. Forma nr. 1 este un document oficial, care se întocmește de către funcționarul Agenției Servicii Publice, se păstrează în condiții confidențiale și pînă la proba contrară se prezumă a fi autentic.

C. Obiectul sesizării

Solicităm examinarea prezentei sesizări privind controlul constituționalității textului din art. 333 din CPC RM

Instanța judecătorească examinează cererea de constatare a inexactității înscrierilor din registrele de stare civilă pe baza dosarului, fără citarea petiționarului și a altor persoane interesate. Instanța poate dispune citarea acestora pentru a se expune cu privire la temeiurile cererii,

în raport cu prevederile art. art. 1 alin. (3), 20 alin. (1), 23 alin. (2), 26 alin. (2) coroborat cu 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și declararea neconstituțional textului «fără citarea petiționarului și a altor persoane interesate. Instanța poate dispune citarea acestora pentru a se expune cu privire la temeiurile cererii» din art. 333 CPC RM.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Una din condițiile obligatorii pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept din Constituție în cauza concretă pendinte în fața instanțelor de judecată. Curtea trebuie să verifice, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință în vreun drept fundamental (DCC nr. 8 din 24 ianuarie 2020, § 27; DCC nr. 24 din 2 martie 2020, § 18; DCC nr. 63 din 11 iunie 2020, § 19; DCC nr. 64 din 11 iunie 2020, § 19).

Cu privire la incidența articolului 23 din Constituție, Curtea menționează că acesta implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile (a se vedea HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 38; HCC nr. 22 din 1 octombrie 2018, §32; HCC nr. 24 din 17 octombrie 2019, § 110). În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 38 din 8 iulie 2016, § 35; DCC nr. 44 din 22 mai 2017, § 18). Prin urmare, articolul 23 din Constituție (care stabilește condițiile calității legii) nu poate fi aplicat de sine stătător, ci doar dacă este coroborat cu un drept fundamental.

În interpretările raportate la dispozițiile constituționale, Curtea Constituțională a Republicii Moldova evidențiază încălcarea principiilor de previzibilitate, claritate, accesibilitate al legii procedurale civile, pe care le invocă și autorul sesizării, inclusiv prin referirea la:

- art. 1 alin. (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

- art. 20 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, care prevede că Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă (s. n.) din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime',

- art. 23 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, unde se indică la faptul că Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște (s. n.) drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile (s. n.) toate legile și alte acte normative',

- art. 26 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, care prevede că fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale',

- art. 54 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, care statuează că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua (s. n.) drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție¹

În conformitate cu art. 4 din CPC RM. Sarcinile procedurii civile

Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Articolul 5. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

(3) Renunțarea uneia dintre părți la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenții nu are efect juridic, cu excepția cazurilor de încheiere, în condițiile legii, a unei convenții arbitrale.

Însăși scopul procedurii speciale este stabilirea sau declararea unor fapte ce nu pot fi stabilite extrajudiciar. În acest sens corect este formulat alin. (2) din art. 280 din CPC RM în procedură specială, instanța examinează cauzele cu participarea petiționarului, altor persoane interesate, precum și a autorităților publice conform art.74. Or numai cu prezența (ordinea generală) a petiționarului și altor persoane pot fi stabilite anumite fapte, în lipsa unor înscrisuri care dovedesc cele solicitate.

În acest sens nu ne este clar din ce motiv legiuitorul a specificat în art. 333 CPC RM Instanța judecătorească examinează cererea de constatare a inexactității înscrierilor din registrele de stare civilă pe baza dosarului, fără citarea petiționarului și a altor persoane interesate. Instanța poate dispune citarea acestora pentru a se expune cu privire la temeiurile cererii. Această posibilitate legală prea vastă a modalităților de examinare de către instanța a pricinii în cazul lui Anjela (Beh)

Sergutova a avut un rol negativ, decisiv, fapt care a lipsit-o să mai prezinte dovezi în susținerea poziției sale, de a participa personal la examinarea cauzei, de a fi elocventă, consecutivă și convingătoare în procedura orală. Această normă a permis ca drepturile Apelantei să fie încălcate și ea să fie lipsită de a adăuga la materialul probatoriu.

Problema descrisă de autorul sesizării a fost ridicată demult de către generalizatorul Curții Supreme de Justiție care Potrivit Notei informative a CSJ privind generalizarea practicii judiciare cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează constatarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă constată:

După părerea generalizatorului, există neconcordanță între prevederile Legii privind actele de stare civilă. Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă și Codul de procedură civilă, deoarece în conformitate cu art.279 alin.(1) lit.j) CPC, instanța judecătorească examinează pricinile cu privire la constatarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă în procedură specială și nu pe calea contestării refuzului OSC, iar procedură prevăzută de pct.209 al Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă deduce semnele caracteristice pentru procedura contenciosului administrativ.

În mod similar se soluționează această întrebare în Federația Rusă, Kazahstan, unde problema constatării inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă, de asemenea, se examinează de către instanțele judecătorești în procedura specială. Spre deosebire de statele sus-indicate, în unele state în ultimul timp a apărut tendința de a examina această categorie de dosare în procedura contenciosului administrativ prin contestarea refuzului organului de stare civilă de a introduce rectificări sau modificări în înscrierile registrelor de stare civilă (Codul de procedură civilă al Republicii Belarusi din 11.01.1999, Uzbekistan din 30.08.1997, Codul jurisdicției administrative Ucrainei din 01.09.2005 intrat în vigoare la 01.09.2005).

După părerea unor lucrători științifici, natura juridică a pricinilor privind constatarea inexactității înscrisurilor în actele stării civile trebuie a fi determinată în dependență de motivele refuzului organului stării civile de a introduce modificări, rectificări sau completări în actele de stare civilă. Dacă, petiționarul a prezentat organului stării civile actele necesare problema urmează a fi soluționată în ordinea contenciosului administrativ prin atacarea refuzului organului stării civile de a modifica sau a corecta înscrierea. Dacă actele necesare lipsesc sau sunt insuficiente pentru confirmarea temeiurilor pentru introducerea modificărilor în actele stării

civile cererea cu privire la constatarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă urmează a fi judecată de către instanță în ordinea procedurii speciale.

În acest caz, adresarea în instanța de judecată se folosește numai în scopul constatării anumitor circumstanțe fără atacarea acțiunilor organului de stare civilă. Unica posibilitatea pentru rezolvarea acestei probleme se conține în probarea inexactității înscrisurilor prin "alte mijloace de dovedire", inclusiv depozițiile martorilor și avizul expertului care sunt posibile numai în instanța de judecată, ca urmare a posibilităților limitate ale căilor administrative.

Astfel, prin dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituția se consfințește un deziderat de bază și anume că Republica Moldova este un stat de drept.

În strânsă concordanță cu prevederile constituționale enunțate, statul de drept își exercită puterea în conformitate cu legea, și pe cale de consecință urmează să aibă la baza activității sale un cadru legislativ adecvat, care să reglementeze armonios raporturile în ansamblul lor.

Realizarea practică a acestui deziderat constă în obligația generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv puterii legislative și executive, care, în activitatea de legiferare, trebuie să respecte Legea fundamentală a țării și să asigure calitatea legislației și conferirea coerenței întregului sistem normativ.

În acest fel, se impune autorității legiuitoare și celei executive să asigure că activitatea de legiferare să se realizeze în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală, totodată, să fie asigurată calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta și aplica corect legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă și anume pentru a oferi securitate juridică destinatarilor săi.

Astfel, în strânsă legătură cu proclamarea statului de drept prin norma constituțională sus - menționată, intervine un alt principiu și anume cel al securității juridice, care la fel reprezintă un pilon al dezideratului menționat.

Fără a fi consacrat expres de normele constituționale, fiind mai degrabă o creație a jurisprudenței, acesta constituie, un principiu fundamental al statului de drept, stat care este apreciat în bună măsură în funcție de calitatea legilor sale.

Acest principiu se referă la predictibilitatea soluției judiciare, aflându-se în strânsă legătură cu spețele concrete aduse în fața organelor de drept și a instanțelor de judecată.

Din perspectiva asigurării calității legii, se pot identifica repere:

a) respectarea principiului previzibilității legii din perspectiva legalității;

b) predictibilitatea soluției judiciare, subsumată principiului securității juridice.

Lipsa calității și previzibilității prevederilor legale enunțate, care își au aplicabilitate în cadrul procesului civil pendinte, subminează realizarea practică a garanțiilor reprezentate de principiile sus enumerate stabilite în Constituția R. Moldova.

Este evident că pentru a fi aplicat în înțelesul său, un act normativ trebuie să fie precis, previzibil și în deplină concordanță cu întreg sistem legislativ și totodată să asigure după cum am afirmat mai sus, securitatea juridică a destinatarilor săi.

În acord cu principiul general al legalității, care la fel reprezintă un pilon de bază a statului de drept, este necesară asigurarea accesibilității și previzibilității legii, inclusiv sub aspectul stabilității acesteia, instituind și o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le respecte pentru asigurarea acestor exigențe.

Principiul previzibilității impune ca autoritățile publice să reglementeze relațiile sociale prin adoptarea de acte normative care să intre în vigoare, în cazuri justificate, după trecerea unei perioade rezonabile de timp, cu aducerea în concordanță a altor reglementări legale, astfel încât să permită oricărei persoane să poată recurge la consultanță de specialitate în vederea adoptării unei atitudini potrivite.

Lipsa unei asemenea exigențe a normelor juridice determină o nesiguranță a raporturilor juridice, care poate avea ca efect vătămarea drepturilor subiecților de drept vizați de ipoteza normei legale.

Totodată, asigurarea securității juridice trebuie observată cu mai mare strictețe în cazul regulilor cu implicații și consecințe restrictive pentru cetățenii Republicii Moldova.

Art. 54 alin. (1) din Constituție prevede că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

De aceea, în condițiile în care prin prevederile legale criticate sunt create premise privind încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale în modul în care s-a descris, este necesară înlăturarea acestora prin declararea neconstitucionalității acestora.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

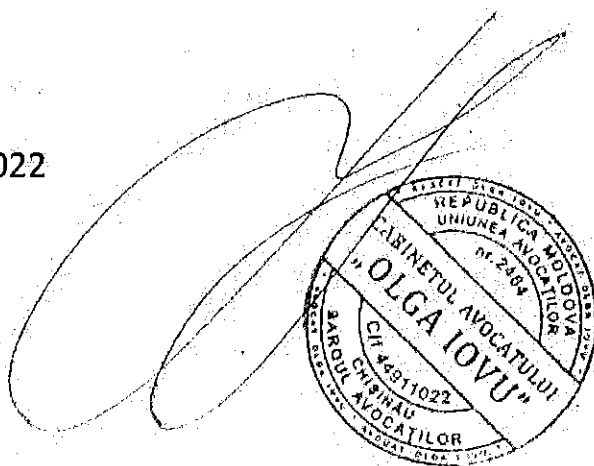
Nu sunt anexate

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chișinău

Data 30 noiembrie 2022

A handwritten signature in black ink is written over a circular professional stamp. The stamp contains the following text: "REPUBLICA MOLDOVA" at the top, "UNIUNEA AVOCATILOR" in the middle, "nr. 2468" below that, "CABINETUL AVOCATULUI" and "OLGA IOVU" in large letters across the center, and "CHIȘINĂU" and "BAROU AVOCATILOR" at the bottom.

ÎNCHEIERE

16 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Ion Secrieru

Judecătorii

Vitalie Cotorobai și Marina Anton

Examinând cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă în procedură specială la cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova (Beh) Anjela, persoană interesată Serviciul stare civilă Comrat al Agenției Servicii Publice a RM privind constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 octombrie 2022, prin care cererea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 06 iulie 2022, avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova Anjela s-a adresat în instanța de judecată cererea în procedură specială, persoană interesată Serviciul stare civilă Comrat al Agenției Servicii Publice a RM, solicitând:

-constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă.

În motivarea cererii, avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova Anjela a indicat că, Sergutova (anterior - Beh) Anjela s-a născut în Republica Moldova, orașul Comrat. Părinții acesteia fiind Beh Vladimir și Beh Liudmila. Faptul nașterii a fost înregistrat de către OSC Comrat cu eliberarea certificatului

Menționează că, în originalul certificatului de naștere a fost indicată data corectă la care a fost născută petiționara, și anume _____ În baza acestui prim certificat au fost perfectate restul actelor de identitate și altele ale petiționarei. Petiționara a plecat întâi la Chișinău unde a avut viza de reședință, a absolvit școala medie nr. 39. În anul 1982 a plecat întâi în Ucraina să învețe la facultatea unei universități din Kiev. În anul 1984 s-a căsătorit, iar în anul 1987 s-a mutat în Federația Rusă și s-a stabilit acolo cu traiul, după care în 1990 s-a radiat de la evidența din Chișinău și s-a înregistrat în Rusia. Menționând că, în pofida faptului nașterii și absolvirii școlii în Moldova, petiționara la moment nu deține cetățenia Moldovei.

Susține că într-un anumit moment petiționara nu și-a putut găsi certificatul de naștere, documentul a fost pierdut și a decis în cursul unei din vizite la părinți care locuiesc în Chișinău să-și comande un duplicat al certificatului de naștere. În momentul în care l-a obținut, a observat că data nașterii fost indicată incorect și anume,

Instituția Medico-Sanitară Publică, spitalul Raional Comrat „Isaac Gurfinkel” (unde s-a născut petiționara) la cererea ei a eliberat un răspuns prin care a declarat că nu poate elibera petiționarei certificatul care confirmă data nașterii din motiv că, termenul de păstrare a actelor confirmative cu privire la naștere a expirat.

La cererea petiționarei să fie corectată data nașterii, Serviciul stării civile din Comrat a refuzat, motivând refuzul prin faptul că originalul certificatului de naștere nu a fost prezentat, iar conform Extrasului de pe actul de naștere nr. _____ l eliberat la _____ data nașterii la fel este greșit indicată ca _____

Solicită petiționara constatarea inexactității înscrisurilor în registrele de stare civilă ce se referă la data nașterii petiționarei și anume, că data nașterii este indicată greșit ca _____ iar trebuia înscrisă ca 1 _____ – data faptică de naștere și dispunerea modificării

înscrisorii în registrele de stare civilă cu privire la data nașterii petiționarei din
în și eliberarea unui nou certificat de naștere în care data nașterii va fi indicată
ca

Prin hotărârea din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova (Beh) Anjela.

La 25 octombrie 2022, avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii depuse de Sergutova (Beh) Anjela privind constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă.

Prin încheierea din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Sergutova Anjela reprezentată de avocatul Olga Iovu.

S-a comunicat apelantei Sergutova Anjela reprezentată de avocatul Olga Iovu, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor,4) cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 07 decembrie 2022 avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin privind admiterea cererii petiționarei în sensul formulat.

Concomitent prin cererea de apel motivată avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a solicitat prin cerere ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.333 CPC cu emiterea unei încheieri privind controlul constituționalității a prevederilor **art. 333 CPC**.

În motivarea cererii a indicat că, că este clar din ce motiv legiuitorul a specificat în art.333 CPC că instanța judecătorească examinează cererea de constatare a inexactității înscrierilor din registrele de stare civilă pe baza dosarului, fără citarea petiționarului și altor persoane interesate. Instanța poate dispune citarea acestora pentru a se expune cu privire la temeiurile cererii. Această expunere legală prea vastă a modalităților de examinare de către instanța a pricinii în cazul lui Anjela (Beh) Sergutova a avut un rol negativ, decisiv, fapt care a lipsit-o să mai prezinte dovezi în susținerea poziției sale, de a participa personal la examinarea cauzei, de a fi elocventă, consecutivă și convingătoare în procedura orală. Această normă a permis ca drepturile apelantei să fie încălcate și ea să fie lipsită de a adăuga la materialul probatoriu.

De aceea, în condițiile în care prin prevederile legale criticate sunt create premise privind încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale în modul în care s-a descris, este necesară înlăturarea acestora prin declararea neconstituționalității acestora.

Studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, *însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.*

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Potrivit dispozițiilor art.135 alin.(1) lit.a) și g) al Constituției R. Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul a constatat că la 06 iulie 2022, avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova Anjela s-a adresat în instanța de judecată cererea în procedură special, persoană interesată Serviciul stare civilă Comrat al Agenției Servicii Publice a RM, solicitând:

-constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova (Beh) Anjela.

La 25 octombrie 2022, avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii depuse de Sergutova (Beh) Anjela privind constatarea inexactității înscrierilor în registrele de stare civilă.

Prin încheierea din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Sergutova Anjela reprezentată de avocatul Olga Iovu.

S-a comunicat apelantei Sergutova Anjela reprezentată de avocatul Olga Iovu, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor,4) cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sînt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

La 07 decembrie 2022 avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea petiționarei în sensul formulat.

Concomitent prin cererea de apel motivată avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela a solicitat prin cerere ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.333 CPC cu emiterea unei încheieri privind controlul constituționalității a prevederilor **art. 333 CPC.**

În speță, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 333 CPC

Prin prisma art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317- XIII din data de 13 decembrie 1994, rezultă că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către, apelanta Sergutova (Beh) Anjela, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.

Concomitent, s-a stabilit că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Colegiul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei legale indicate supra, depusă de apelanta avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, Colegiul ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

Ce ține de acest aspect, Colegiul subliniază că obiectul apelului cu care a fost sesizată instanța de apel îl constituie hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17 octombrie 2022, prin care a fost respinsă cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova (Beh) Anjela privind constatarea inexactității înscririlor în registrele de stare civilă.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele speței, Colegiul conchide că acesta nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale înaintate de către avocatul Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela, instanța de apel reținând doar faptul că există incertitudine privind constituționalitatea prevederilor legale invocate ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, excepția este ridicată de către apelanta care este parte la proces, condiții în care în temeiul dispozițiilor art.12¹ CPC instanța de judecată, urmează să sesizeze Curtea Constituțională.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că odată ce apelanta este îndreptățită de a sesiza Curtea Constituțională, iar sesizarea acesteia adresată Curții urmează a fi expediată acesteia de către instanța, Colegiul conchide că în speța urmează a fi admisă cererea avocatului Olga Iovu în interesele apelantei Sergutova (Beh) Anjela, cu expedierea sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 333 CPC.

În conformitate cu art.12¹ CPC, art.art.269-270 CPC, Colegiul Civil,

dis p u n e:

Se admite cererea depusă de Sergutova (Bah) Anjela reprezentantă de avocatul Olga Iovu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 333 CPC, la apelul declarat de Sergutova (Bah) Anjela reprezentantă de avocatul Olga Iovu, în cauza civilă la cererea depusă de avocatul Olga Iovu în interesele petiționarei Sergutova Anjela, persoană interesată Serviciul stare civilă Comrat al Agenției Servicii Publice a RM privind constatarea inexactității înscririlor în registrele de stare civilă, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate în adresa Curții Constituționale.

Se amână examinarea apelului depus de către Sergutova (Bah) Anjela reprezentantă de avocatul Olga Iovu împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17.10.2022, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorei

Ion Secieru

Vitalie Cotorobai

Marina Anton

